

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 156g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
articolul 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii

*(desfacerea contractului individual de muncă pentru încălcarea repetată a
obligațiilor de muncă)*

CHIȘINĂU
30 octombrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea nei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 iulie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 30 octombrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „obligațiilor de muncă” și a cuvântului „anterior” din articolul 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, ridicată de dl Igor Sîtari, în interesele Î.M. Regia „Autosalubritate”, parte în dosarul nr. 2-9096/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către doamna judecătoare Svetlana Bucur, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Dl Iurie Țișcul a deținut funcția de vicedirector comercial la Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”.

4. Prin mai multe ordine din 22 aprilie 2024, Î.M. Regia „Autosalubritate” l-a sancționat disciplinar și l-a concediat din funcția ocupată pe dl Iurie Țișcul.

5. La 21 iunie 2024, dl Iurie Țișcul a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Î.M. Regia „Autosalubritate” privind anularea ordinelor de aplicare a sancțiunilor și de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior și repararea prejudiciului moral.

6. În cadrul judecării cauzei, dl Igor Sîtari a ridicat, în interesele Î.M. Regia „Autosalubritate”, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „obligațiilor de muncă” și a cuvântului „anterior” din articolul 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii.

7. Printr-o încheiere din 13 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 7
Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 8
Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 9
Principiile fundamentale privind proprietatea

„(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 16
Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23
Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 43
Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...].”

Articolul 46
Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...].”

Articolul 54
Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 126 Economia

„(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

d) stimularea cercetărilor științifice;

e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;

f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;

g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.”

9. Prevederile relevante ale Codului muncii, adoptat prin Legea nr. 154 din 28 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 86 Concedierea

„(1) Concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive:

[...]

g) încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a **obligațiilor de muncă**, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar;

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, pe baza prevederilor contestate, angajatorul nu poate stabili dacă este în drept să aplice sancțiuni disciplinare pentru încălcarea regulilor de disciplină prevăzute de actele interne sau doar pentru încălcarea obligațiilor de muncă. Totodată, nu este clar cum urmează să fie stabilit caracterul repetat al abaterii, dacă abaterile disciplinare urmează să fie similare sau distincte și ce succesiune urmează să fie asigurată între săvârșirea abaterilor și sancționarea acestora.

11. Autorul consideră că neclaritatea legii poate determina intentarea unor litigii și încasarea unor sume din contul angajatorilor, fapt care le-ar putea afecta dreptul de proprietate.

12. Potrivit autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 8, 9, 16, 23, 43 alin. (1), 46, 54 și 126 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul muncii, ține de competența Curții Constituționale.

15. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiecte ale excepției de neconstituționalitate sunt sintagma „obligațiilor de muncă” și cuvântul „anterior” din articolul 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii. Aceste prevederi nu au mai fost analizate anterior de către Curte.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect anularea unui ordin de concediere emis pe baza normei contestate. Curtea admite că dispozițiile contestate ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (DCC nr. 63 din 13 iunie 2024, § 20; DCC nr. 121 din 1 octombrie 2024, § 16).

19. Autorul excepției susține că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3) (*statul de drept*), 4 (*drepturile și libertățile omului*), 7 (*Constituția, Lege Supremă*), 8 (*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*), 9 (*principiile fundamentale privind proprietatea*), 16 (*egalitatea*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*), 46 (*dreptul la*

proprietate privată și protecția acesteia), 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) și 126 (*economia*) din Constituție.

20. Curtea a notat în jurisprudența sa că articolele 1 alin. (3), 4, 7, 8, 9 din Constituție comportă un caracter general și reprezintă imperative care stau la baza oricăror reglementări. Aceste norme nu pot fi invocate de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă. De asemenea, cu referire la pretinsa încălcare a articolelor 16, 23 și 54 din Constituție, Curtea reiterează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale (a se vedea DCC nr. 177 din 23 noiembrie 2021, § 37; DCC nr. 150 din 17 noiembrie 2022, § 17; DCC nr. 19 din 28 februarie 2023, § 21).

21. Cu privire la incidența articolului 43 din Constituție, Curtea menționează că acesta garantează oricărei persoane dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecție împotriva șomajului. Având în vedere prevederile articolului 72 alin. (3) lit.j) din Constituție de a reglementa prin lege organică regimul general privind raporturile de muncă, legislatorul a stabilit că calitatea de salariat și, implicit, dreptul de a presta o muncă conform unei specialități, calități etc., în schimbul unui salariu, este recunoscut exclusiv unei persoane fizice (a se vedea articolul 1 din Codul muncii) care a atins vârsta de 16 ani (a se vedea articolul 46 din același cod). În același sens, articolul 43 alin. (2) din Constituție prevede că salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice. Prin urmare, de garanțiile dreptului la muncă pot beneficia doar persoanele fizice. În acest caz, autorul excepției care invocă garanțiile constituționale ale dreptului la muncă este o persoană juridică în forma întreprinderii municipale (a se vedea articolul 1 alin. (2) din Legea nr.246/2017), care, în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, are calitatea de angajator al salariatului-reclamant. Curtea reiterează că angajatorul-persoană juridică nu poate pretinde că are calitatea de victimă a unei ingerințe în dreptul la muncă (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 19 din 28 februarie 2023, § 23).

22. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile articolului 46 din Constituție, Curtea reține că, deși concedierea nelegitimă din serviciu poate conduce la obligații financiare pentru angajator, în această cauză, autorul excepției îi solicită Curții să stabilească dacă încălcarea regulilor de disciplină a muncii prevăzute de acte interne ale angajatorului se încadrează în textul „obligațiilor de muncă” și dacă cuvântul „anterior” are în vedere sancționarea disciplinară pentru abateri disciplinare similare sau distincte.

23. În acest sens, Curtea constată că sub aparența unor critici referitoare la imprezibilitatea prevederilor contestate, autorul excepției ridică, în acest caz, o problemă de aplicare și de interpretare a legii, care nu ține de competența Curții Constituționale. Această competență le revine prin

definiție instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 97 din 12 iulie 2022, § 32; DCC nr. 89 din 25 iulie 2023, § 25).

24. Referitor la capătul sesizării în care se susține existența unei ingerințe în articolul 126 din Constituție, autorul nu a oferit argumente care să demonstreze caracterul contradictoriu al prevederilor contestate în raport cu normele constituționale. Curtea reține că simpla enumerare a normelor constituționale, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (DCC nr. 138 din 26 octombrie 2023, § 19).

25. Pentru că argumentele autorului sesizării nu au demonstrat incidența unui drept fundamental, Curtea reține că nici articolele 1 alin. (3), 4, 7, 8, 9 din Constituție nu sunt incidente.

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (3) literele d) și f), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „obligațiilor de muncă” și a cuvântului „anterior” din articolul 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, ridicată de dl Igor Sîtari, în interesele Î.M. Regia „Autosalubritate”, parte în dosarul nr. 2-9096/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 30 octombrie 2025

DCC nr. 155

Dosarul nr. 156g/2025